

[Elmquist.]

greb i den enkeltes personlige Frihed, og vi kan vist alle sammen være enige om, at Adgangen dertil er noget, som Lovgivningsmagten maa behandle med megen Varsomhed.

Forslaget tilsigter at skabe Lovhjemmel for Tvangsindlæggelse af sindssyge, baade sindssyge, der er farlige for sig selv og andre, og saadanne sindssyge, hvis Sygdom ikke har denne Karakter. Jeg skal først gøre nogle Bemærkninger om de første, altsaa de sindssyge, der er farlige baade for sig selv og andre.

Om disses Tvangsindlægning har vi gennem Tiderne haft bestemte Regler, nu hvilende paa et justitsministerielt Cirkulære. Dette Cirkulære giver Hjemmel til Politihjælp til Indlæggelse efter forudgaaende Lægeundersøgelse. Vi kan sikkert være enige om, at naar en sindssyg Person er farlig for sig selv og andre, bør Samfundet kunne gribe ind og forhindre Ulykker. Om de Regler, vi har i Kraft af dette Cirkulære, i alle Tilfælde er fyldestgørende, eller om det vilde være formaalstjenligt at faa fastere Regler, saaledes at Adgangen til Indlæggelse bliver nemmere, naar det er nødvendigt, uden dog at borttage Beskyttelsen eller Kontrollen overfor Misbrug, er vi fra mit Partis Side villige til at forhandle om. Men noget helt nyt indeholder Forslaget ikke paa dette Omraade.

Slet saa imødekommende kan jeg derimod ikke udtale mig, naar det gælder Reglerne om Tvangsindlæggelse af sindssyge, der ikke er farlige for sig selv eller andre. Hvad er det nemlig, Lovforslaget her søger at skabe Lovhjemmel for? Jeg skal nævne det ganske kort, idet jeg i Øjeblikket særlig skal holde mig til Tvangsindlæggelsen, medens jeg senere skal komme til Spørgsmaalet om Reglerne for Udskrivning.

Reglerne om Tvangsindlæggelse findes i § 2. De gaar ud paa, at det paa hviler en sindssygs eller sjælelig abnorm Epileptikers nærmeste, naar de skønner, at vedkommende er saa sindslidende, at Behandling er paa krævet, at tilkalde en Læge. Lægens Pligt er det derefter paa Grundlag af Oplysninger fra de paagældende nærmeste, der har tilkaldt ham, og efter en af Lægen selv foretagen Undersøgelse at skønne, om den paagældende maa anses for sindssyg eller sjælelig abnorm Epileptiker. Kommer Lægen til dette Resultat, skal han afgøre, hvilke Foranstaltninger der bør træffes overfor den syge, og disse Foranstaltninger er de nærmeste, som har henvendt sig til Lægen, da berettigede til at foretage.

Altsaa, den paagældende syges Ret til at bestemme over sin egen Person gaar fra det Øjeblik, Lægen har skønnet, over til de nærmeste alene i Kraft af disse nærmestes Oplysninger til Lægen og dennes Undersøgelse af den paagældende. Den paagældende er altsaa faktisk derved ad denne ganske formløse Vej gjort personligt umyndig, det, der nu kræves en Domsafgørelse til.

Men dertil kommer, at hvis Lægen efter de paagældende Oplysninger og efter den Undersøgelse, han har foretaget — og det behøver kun at være en ganske enkelt Undersøgelse — skønner, at det vil være uforsvarligt, at den syge ikke indlægges paa et Sindssygehospital eller en privat Klinik, fordi han enten er farlig for sig selv — det er der ikke noget at sige til —, eller fordi Udsigterne for hans Helbredelse væsentlig forringes, hvis Indlæggelse ikke finder Sted, er de nærmeste pligtige til at foretage det fornødne til Indlæggelsen, og til denne Indlæggelse kan de faa Politiets Assistance. Foretager de ikke selv Indlæggelsen, er Politiet forpligtet til at gøre det i deres Sted.

Der kan altsaa efter Reglerne komme til at foreligge det Tilfælde, at de nærmeste mener, at den vedkommende syge bør underkastes Lægebehandling, og Lægen kommer til det Resultat, at Udsigten for hans Helbredelse væsentligt forringes, hvis Indlæggelse ikke finder Sted. I Kraft af dette Skøn fra Lægens Side er de nærmeste da *forpligtede* til at foretage Indlæggelsen. Den syge vil ikke selv indlægges, de nærmeste ønsker absolut ikke en Indlæggelse, det er ikke derfor, de har henvendt sig til Lægen, de har henvendt sig, for at den syge kan komme under Lægebehandling. Men bortset derfra har de nærmeste ikke længere nogen som helst Villie; de er i Kraft af Lægens Skøn over, at Udsigt til Helbredelse vil væsentligt forringes, pligtige til, saavel mod den syges Ønske som mod deres eget Ønske, at foretage Indlæggelsen, og gør de ikke det, har Politiet Pligt til at foretage den. Det er altsaa den Hovedregel, som dette Lovforslag indeholder.

I en Omtale af Loven, hvor Overlæge Helweg argumenterer for den, siger han, at det Krav, som han mener, at Sindssygelægerne maa forlange opfyldt, nemlig at Indlæggelsen skal være omgærdet med saa faa Formaliteter som muligt, er i Lovforslaget absolut imødekommeth.

Jeg tror, man heri kan være enig med Overlæge Helweg; han har ubetinget Ret i, at Indlæggelsen efter dette Lovforslag er omgærdet med saa faa Formaliteter, som